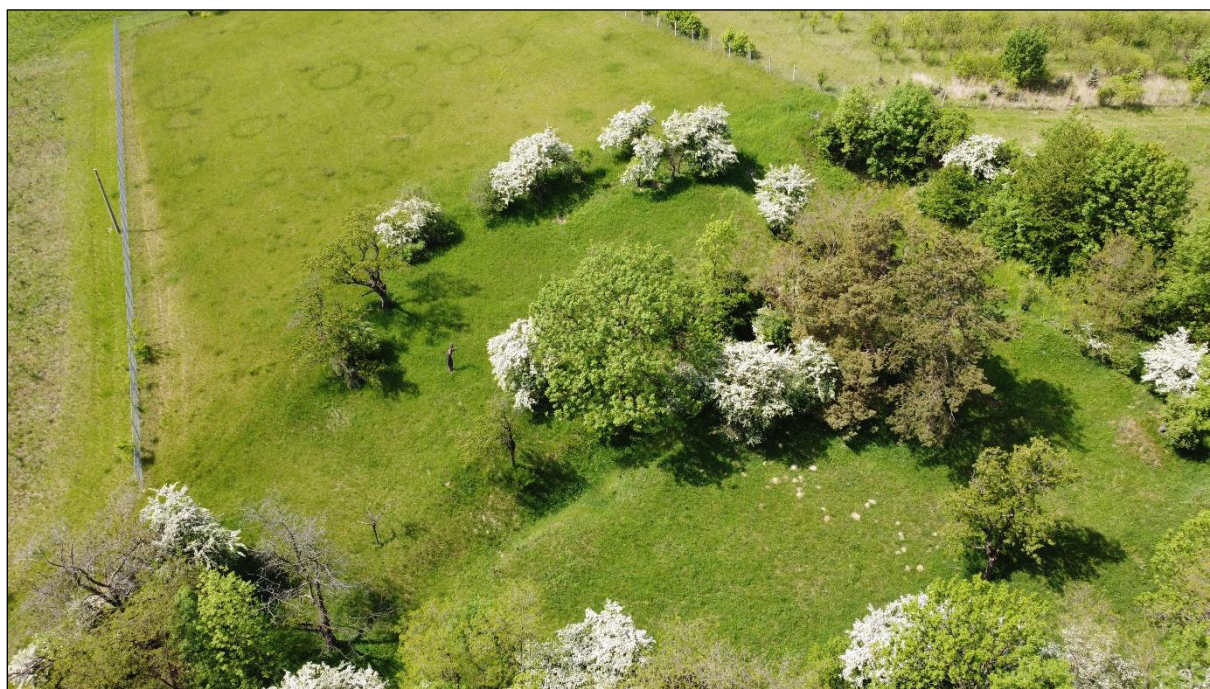

Plán péče o přírodní památku
BRALOVÁ
na období 2026–2035

Plán péče je odborný a koncepční dokument ochrany přírody, který na základě údajů o dosavadním vývoji a současném stavu zvláště chráněného území navrhuje opatření na zachování nebo zlepšení stavu předmětu ochrany ve zvláště chráněném území a na zabezpečení zvláště chráněného území před nepříznivými vlivy okolí v jeho ochranném pásmu. Plán péče slouží jako podklad pro jiné druhy plánovacích dokumentů a pro rozhodování orgánů ochrany přírody. Pro fyzické ani právnické osoby není závazný. Realizaci plánu péče zajišťuje orgán ochrany přírody příslušný ke schválení péče, a to v součinnosti s vlastníky a nájemci dotčených pozemků postupy podle § 68 zákona č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny, v platném znění.

OBSAH

1. Základní údaje o zvláště chráněném území	4
1.1 Základní identifikační údaje	4
1.2 Údaje o lokalizaci území v rámci územně správního členění ČR	4
1.3 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí	4
1.4 Výměra území a jeho ochranného pásma	5
1.5 Překryv území s jinými chráněnými územími	5
1.6 Kategorie IUCN	5
1.7 Předmět ochrany ZCHÚ	5
1.7.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu	5
1.7.2 Předmět ochrany – současný stav	6
1.8 Cíle ochrany	6
2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany	7
2.1 Popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů	7
2.1.1 Stručný popis území a jeho přírodních poměrů	7
2.1.2 Přehled zvláště chráněných a významných ohrožených druhů rostlin a živočichů	8
2.1.3 Výčet a popis významných přirozených disturbančních činitelů působících v území v minulosti a současnosti	9
2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti, současnosti a blízké budoucnosti	9
2.3 Související plánovací dokumenty, správní rozhodnutí a právní předpisy	10
2.4 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch	10
2.4.1 Základní údaje o plochách mimo lesní pozemky	10
2.5 Souhrnné zhodnocení stavu předmětů ochrany, výsledků předchozí péče, dosavadních ochranných zásahů do území a závěry pro další postup	11
2.6 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize	12
3. Plán zásahů a opatření	14
3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ	14
3.1.1 Rámcové zásady péče o ekosystémy a jejich složky nebo zásady jejich jiného využívání	14
3.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území	19
3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností	19
3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu	19
3.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území	19
3.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností	20
3.6 Návrhy na vzdělávací využití území	20
3.7 Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území	20
4. Závěrečné údaje	22
4.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů činností)	22
4.2 Použité podklady a zdroje informací	22
4.3 Plán péče zpracoval	24
4.4 Schválení orgánem ochrany přírody	24
5. Seznam příloh	25

1. ZÁKLADNÍ ÚDAJE O ZVLÁŠTĚ CHRÁNĚNÉM ÚZEMÍ

1.1 Základní identifikační údaje

evidenční číslo:	2427
kategorie ochrany:	přírodní památka
název území:	Bralová
druh právního předpisu, kterým bylo území vyhlášeno:	výnos
orgán, který předpis vydal:	Ministerstvo školství a osvěty
číslo předpisu:	155-1-1-2/53 DII/3
datum platnosti předpisu:	7. 5. 1953
datum účinnosti předpisu:	30. 7. 1953

1.2 Údaje o lokalizaci území v rámci územně správního členění ČR

kraj:	Zlínský
okres:	Kroměříž
obec s rozšířenou působností:	Kroměříž
obec s pověřeným obecním úřadem:	Koryčany
obec:	589039 Střilky
katastrální území:	757861 Střilky

Příloha:

M1 – Orientační mapa s vyznačením území

1.3 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí

Zvláště chráněné území:

k. ú. Střilky [757861]

Číslo parcely podle KN	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Číslo listu vlastnictví	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v ZCHÚ (m ²)
2797	ostatní plocha	zeleň	10001	11 957	8 588
Celkem					8 588*

* Hranice dle DRÚSOP jsou nepřesné a zasahují i do okolních pozemků. V rámci korekce byl započten pouze předmětný pozemek.

Ochranné pásmo:

Ochranné pásmo není vyhlášené, je jím tedy dle § 37 zákona č. 114/1992 Sb. pás do vzdálenosti 50 m od hranice ZCHÚ.

Příloha:

M2 – Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma

1.4 Výměra území a jeho ochranného pásma

Druh pozemku	ZCHÚ plocha v ha	OP plocha v ha	Způsob využití pozemku	ZCHÚ plocha v ha
lesní pozemky	–	–		
vodní plochy	–	–	zamokřená plocha	–
			rybník nebo nádrž	–
			vodní tok	–
trvalé travní porosty	–	–		
orná půda	–	–		
ostatní zemědělské pozemky	–	–		
ostatní plochy	0,8588	–	neplodná půda	–
			ostatní způsoby využití	0,8588
zastavěné plochy a nádvoří	–	–		
plocha celkem	0,8588	–		

Příloha:

M2 – Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma

1.5 Překryv území s jinými chráněnými územími

národní park: ne
chráněná krajinná oblast: ne
jiný typ chráněného území: ne

Natura 2000
ptačí oblast: ne
evropsky významná lokalita: ne

1.6 Kategorie IUCN

IV. – řízená rezervace

1.7 Předmět ochrany ZCHÚ

1.7.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu

Předmět ochrany nebyl při vyhlášení definován. Dle ústředního seznamu ochrany přírody je předmětem ochrany: *Lokalita hadího mordu nachového.*

1.7.2 Předmět ochrany – současný stav

A. ekosystémy

Název ekosystému	Podíl plochy v ZCHÚ (%)	Popis ekosystému	Kód předmětu ochrany*
T3.4D Širokolisté suché trávníky bez význačného výskytu vstavačovitých a bez jalovce obecného (<i>Juniperus communis</i>)	80	Trávníky s převládající válečkou prapořitou na výslunném svahu JV expozice se zbytky starého třešňového sadu ve střední a jihovýchodní části území.	a

* Kód předmětu ochrany: a = předmět ochrany spadá pod definici předmětu ochrany dle zřizovacího předpisu ZCHÚ; b = předmět ochrany překrývající se EVL/PO; c = další významný ekosystém nebo jeho složka, který je navržen k doplnění mezi předměty ochrany ZCHÚ.

B. druhy

Druh	Stupeň ohrožení**	Popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace	Kód předmětu ochrany*
Hadí mord nachový <i>Scorzonera purpurea</i>	C2b	Střední část ZCHÚ, výslunná místa, ve společenstvu širokolístých suchých trávníků, vzácně na dně bývalého lomu. V roce 2015 uvedl v průzkumu Sedláček počet 13 ks slabší vitality populace, dle záznamů v NDOP byl v roce 2025 byl zjištěn jeden kvetoucí jedinec, v roce 2022 je naopak uveden počet 100–200 jedinců.	a

* Stupeň ohrožení podle červených seznamů ČR (Grulich, Chobot 2017; Hejda, Farkač, Chobot 2017; Chobot, Němec 2017): C1r = kriticky ohrožený, vzácný; C1t = kriticky ohrožený, ustupující; C1b = kriticky ohrožený, mizející; C2r = silně ohrožený, vzácný; C2t = silně ohrožený, ustupující; C2b = silně ohrožený, mizející; C3 = ohrožený druh; C4a vzácnější, vyžadující další pozornost – méně ohrožený; C4b vzácnější, vyžadující další pozornost – nedostatečně prostudovaný. CR = kriticky ohrožený, EN = ohrožený, VU = zranitelný, NT = téměř ohrožený, DD = druh, o němž jsou nedostatečné údaje.

** Kód předmětu ochrany: a = předmět ochrany spadá pod definici předmětu ochrany dle zřizovacího předpisu ZCHÚ; b = předmět ochrany překrývající se EVL/PO; c = další významný ekosystém nebo jeho složka, který je navržen k doplnění mezi předměty ochrany ZCHÚ.

1.8 Cíle ochrany

A. ekosystémy (dle Chytrý, 2010)

Ekosystém	Cíl ochrany	Indikátory cílového stavu
T3.4D Širokolisté suché trávníky bez význačného výskytu vstavačovitých a bez jalovce obecného (<i>Juniperus communis</i>)	Zachování současné rozlohy biotopu, jeho stabilizace a zároveň rozšíření ve prospěch zlepšení stavu území.	- rozloha ekosystému 1 ha - absence invazních a expanzivních rostlin - rozloha dřevinné vegetace (roztroušených křovin, skupin stromů, solitérů) 5 %

B. druhy

Druh	Cíl ochrany	Indikátory cílového stavu
Hadí mord nachový <i>Scorzonera purpurea</i>	Zachování životaschopné populace a její posílení.	stálá populace se 20 kvetoucích jedinců ročně

2. ROZBOR STAVU ZVLÁŠTĚ CHRÁNĚNÉHO ÚZEMÍ S OHLEDEM NA PŘEDMĚT OCHRANY

2.1 Popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů

2.1.1 Stručný popis území a jeho přírodních poměrů

Přírodní památka Bralová se nachází na území obce Střílky, přibližně 1,8 km jihozápadně od její zástavby. Lokalita leží severovýchodně od kóty Bralová (400,6 m n. m.) v nadmořské výšce 380–395 m na svahu s jižní až jihovýchodní expozicí. Území tvoří výslunná travnatá a křovinatá stráž se zbytky starého třešňového sadu a menším pískovcovým lomem v severní části.

Vegetaci tvoří převážně teplomilné trávníky svazu *Cirsio-Brachypodium pinnati* s dominancí válečky prapořité (*Brachypodium pinnatum*) a sveřepu vzpřímeného (*Bromus erectus*), zatímco v bývalém lomu a pod starým sadem se vyskytují eutrofizovaná společenstva s ovsíkem vyvýšeným (*Arrhenatherum elatius*). V jihozápadní části na ploše bývalého zatravněného pole se nachází uměle dosetý ochuzený trávník s dominancí sveřepu vzpřímeného (*Bromus erectus*).

Území je floristicky významné výskytem hadího mordu nachového (*Scorzonera purpurea*), který se zde nachází na severní hranici svého rozšíření na Moravě, a zvláště chráněného lnu žlutého (*Linum flavum*). Z dalších vzácnějších druhů spadajících do červeného seznamu cévnatých rostlin byly na lokalitě zaznamenány druhy bílojetel bylinný (*Dorycnium hrbaceum*), mateřídouška olysalá (*Thymus glabrescens*), modřenec chocholátý (*Muscari comosum*), pipla osmahlá (*Nonea pulla*), vítod větší (*Polygala major*), voskovka menší (*Cerinth minor*), záraza vyšší (*Orobanch elatior*), zvonek moravský (*Campanula moravica*) a strdivka sedmihradská (*Melica transsilvanica*).

V posledních letech byl na lokalitě zaznamenán také silně ohrožený koniklec velkokvětý (*Pulsatilla grandis*) a ohrožený hořec křížatý (*Gentiana cruciata*), který zde byl nalezen spolu s vajíčky kriticky ohroženého motýla modráška hořcového (*Phengaris alcon*).

Fauna zahrnuje typické stepní a xerotermní druhy, např. z významnějších motýlů byl na lokalitě zaznamenán výskyt otakárka ovocného (*Iphiclides podalirius*), otakárka feniklového (*Papilio machaon*), soumračníka černohnědého (*Heteropterus morpheus*) nebo dřevobarce ptačincového (*Aporophyla lutulenta*). Z entomofauny byl zjištěn výskyt významných střevlíků (*Olisthopus sturmii*, *Nothiophilus rufipes*, *Cymindis angularis*, *Cymindis humeralis*) a vzácného skrytě žijícího brouka (*Choleva paskoviensis*) z čeledi lanýžovkovitých.

Přehled přírodních poměrů

- Geomorfologické členění: soustava: Vnější Západní Karpaty, podcelek: Bučovická pahorkatina, celek: Litenčická pahorkatina, okrsek: Brankovická pahorkatina
- Geologické podmínky: geologickým podkladem jsou pískovce, slepence a jílovité břidlice ždánicko-hustopečského souvrství ždánické jednotky vnějšího flyše
- Pedologické podmínky: hnědozemě, které přechází místy k pararendzinám
- Biochora: pahorkatiny na vápnitém flyši 2. v.s.
- Bioregion: 3.1 Ždánicko-Litenčický
- Přírodní lesní oblast: 36 Středomoravské Karpaty
- Fytogeografické členění: 20a – Bučovická pahorkatina

2.1.2 Přehled zvláště chráněných a významných ohrožených druhů rostlin a živočichů

Druh	Kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb. *	Stupeň ohrožení**	Popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace, další poznámky
VYŠŠÍ ROSTLINY			
Bílojetel bylinný <i>Dorycnium herbaceum</i>		C3	suché trávníky jednotlivě
Česnek kulovitý <i>Allium rotundum</i>		C3	suché trávníky
Čilimník řezenský <i>Chamaecytisus ratisbonensis</i>		C3	suché trávníky
Čistec roční <i>Stachys annua</i>		C2t	suché trávníky
Drchnička modrá <i>Anagallis foemina</i>		C3	suché trávníky
Hadí mord nachový <i>Scorzonera purpurea</i>	O	C2b	výslunná místa, v roce 2015 bylo zaznamenáno 13 ks, v roce 2025 byl zjištěn jeden kvetoucí jedinec, v roce 2022 je naopak uveden počet 100–200 jedinců
Hořec křížatý <i>Gentiana cruciata</i>	O	C2	na okraji „kaňonu“ jednotlivě
Koniklec velkokvětý <i>Pulsatilla grandis</i>	SO	C2	suché trávníky 2 plodné trsy
Len žlutý <i>Linum flavum</i>	O	C2	roztroušeně jedinci
Modřenec chocholatý <i>Muscari comosum</i>		C3	roztroušeně desítky
Ostřice Micheliova <i>Carex michelii</i>		C3	suché trávníky vzácně
Rudohlávek jehlancovitý <i>Anacamptis pyramidalis</i>	SO	C1b	suché trávníky poslední záznam je z roku 1987
Violka písečná <i>Viola rupestris</i>		C3	suché trávníky jedinci
Vítod větší <i>Polygala major</i>		C3	suché trávníky desítky
Zárazka zardělá <i>Orobancha kochii</i>		C3	suchý trávník jedinci
Zárazka žlutá <i>Orobancha lutea</i>		C3	suchý trávník jedinci
Zvonek moravský <i>Campanula moravica</i>		C3	suché trávníky jednotlivě
BEZOBRATLÍ			
Hnědásek kostkovaný <i>Melitaea cinxia</i>		VU	suché trávníky
Hranostajník jívový <i>Furcula furcula</i>		VU	louky a křoviny
Hřbetozubec dvoubarevný <i>Leucodonta bicoloria</i>		VU	louky
Hřbetozubec Milhauserův <i>Harpyia milhauseri</i>		VU	louky
Modrásek jetelový <i>Lysandra bellargus</i>		VU	suché trávníky a křoviny
Modrásek hořcový Rebelův <i>Phengaris alcon rebeli</i>	KO	EN	xerothermní trávníky s výskytem <i>Gentiana cruciata</i> ; velmi vzácný
Modrásek nejmenší <i>Cupido minimus</i>		VU	suché trávníky a křoviny
Otakárek fenyklový <i>Papilio machaon</i>	O		vzácný
Otakárek ovocný <i>Iphiclidides podalirius</i>	O		celá lokalita jednotlivě

Druh	Kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb. *	Stupeň ohrožení**	Popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace, další poznámky
Prástevník jitrocelový <i>Arctia plantaginis</i>		VU	suché trávníky vzácný
Smutník jilkový <i>Pentthopha morio</i>		VU	suché trávníky
OBRATLOVCI			
Ťuhák obecný <i>Lanius collurio</i>	O		rozvolněné porosty křovin

* Kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.: O = ohrožený, SO = silně ohrožený, KO = kriticky ohrožený.

** Stupeň ohrožení podle červených seznamů ČR (Grulich, Chobot 2017, Hejda, Farkač, Chobot 2017; Chobot, Němec 2017): C1t = kriticky ohrožený taxon, ustupující, C2r = silně ohrožený taxon, vzácný, C2b = C2b – silně ohrožený taxon, vzácný a ustupující, C3 = ohrožený druh, C4a vzácnější vyžadující další pozornost – méně ohrožený; CR = kriticky ohrožený, EN = ohrožený, VU = zranitelný, NT = téměř ohrožený.

2.1.3 Výčet a popis významných přirozených disturbančních činitelů působících v území v minulosti a současnosti

a) abiotické disturbanční činitele:

- *sucho* – vlivem změny klimatu dochází ke změnám dynamiky, jedná se především o jarní a letní přísušky travinobylinné vegetace i dřevin, výsledkem je například absence kvetení a s tím související rozmnožování, u rostlin, které jsou závislé na vlhčím prostředí může tento faktor vést k dlouhodobému stresu, výpadkům a osidlování ploch ruderalnější vegetací
- *eutrofizace a ruderalizace* – zvýšený obsah živin (především dusíku) způsobuje druhovou změnu vegetace a prosazování nitrofilních/ruderalních druhů, které následně vytlačují původní druhy, příčinou může být ponechávání biomasy, opad listů i přísun živin z vodotečí

b) biotické disturbanční činitele:

- *zarůstání dřevinnou vegetací* – ačkoliv dochází k postupné redukce dřevin, je sukcese podstatně rychlejší, u suchých trávníků dochází k zarůstání stávajících ploch a zároveň ochuzování o potenciální ploch xerothermní vegetace
- *šíření invazních a expanzivních druhů* – v území je přítomna řada druhů rostlin a živočichů, které mohou mít zásadní vliv na dynamiku daného prostředí, ať suchých trávníků, tak vodních biotopů, především se to týká vytlačování, resp. predaci původních druhů a změnu stanovišť
- *zvěř* – černá zvěř narušuje půdní kryt, dochází také k vyrytí podzemních orgánů rostlin, spárkatá zvěř způsobuje okus zájmových druhů

2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti, současnosti a blízké budoucnosti

a) ochrana přírody

Počátky ochrany přírody na území dnešní přírodní památky jsou datovány do roku 1953, kdy byla lokalita vyhlášena výnosem Ministerstva školství a osvěty č. 155-1-1-2/53 D II/3 jako státní přírodní rezervace Bralová a zároveň byly stanoveny ochranné podmínky k jejímu zabezpečení.

V roce 1992 bylo území převedeno na základě § 90 odst. 5, zákona č. 114/1992 Sb. do kategorie přírodní památka. Tato ochrana platí na lokalitě dodnes.

S ochrannářským managementem se na lokalitě započalo v 90. letech 20. století, kdy byl vyřezán akát z pískovcového lomu v severní části území. Následně začala být lokalita pravidelně sečena, což umožnilo zachování teplomilných lučních společenstev. V letech 2005–2006 byl na lokalitě proveden rozsáhlejší

výřez náletových dřevin především jasanu. V roce 2007 bylo zatravněno pole v jihozápadní části území. V současné době je lokalita pravidelně jedenkrát ročně sečena.

b) zemědělské hospodaření

Území bylo v minulosti využíváno jako extenzivní sad s třešněmi, díky čemuž se na lokalitě zachovala pestrá luční společenstva. Rozsáhlé polní kultury v okolí lokality vznikly pravděpodobně ve druhé polovině 20. století v období kolektivizace zemědělství.

V současnosti se v území zemědělsky nehospodaří.

c) myslivost

Lokalita je součástí honitby CZ7203110025 Střílky – Zástřizly.

d) těžba nerostných surovin

V minulosti probíhala na lokalitě příležitostná těžba pískovce, jejímž důsledkem je menší lom v severovýchodní části území. Těžbou docházelo k záboru území a likvidaci části rostlinných společenstev. V současné době již na lokalitě žádná těžba neprobíhá.

2.3 Související plánovací dokumenty, správní rozhodnutí a právní předpisy

- Plán péče na období 2005–2014
- Plán péče na období 2015–2025
- Výnos Ministerstva školství a osvěty č. 155-1-1-2/53 D II/3 ze dne 7–5. 1953
- Výnos ministerstva kultury České socialistické republiky ze dne 29. 11. 1988, č. 14200/88-SÚOP
- Zákon č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny

2.4 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch

2.4.1 Základní údaje o plochách mimo lesní pozemky

Přílohy:

T1 – Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich

M3 – Mapa dílčích ploch a objektů

2.5 Souhrnné zhodnocení stavu předmětů ochrany, výsledků předchozí péče, dosavadních ochranných zásahů do území a závěry pro další postup

A. ekosystémy

Ekosystém:	T3.4D Širokolisté suché trávníky bez význačného výskytu vstavačovitých a bez jalovce obecného (<i>Juniperus communis</i>)
Indikátory cílového stavu	Aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům
rozloha ekosystému 1 ha	V současnosti zaujímá cílový biotop přibližně 0,7 ha, což představuje zhruba 80 % plochy území. Zbývající část tvoří dřevinná vegetace, místy s výskytem invazních druhů. Navrhovaná opatření – zejména pravidelné sečení a vyřezávání náletových dřevin – byla v minulosti již realizována, což zpomalilo sukcesi a umožnilo zachování hodnotných lučních společenstev. V západní části území byl na okraji vysazen pás dřevin, který má přispět k ochraně lokality před vnějšími vlivy. Termín hlavní seče (původně červenec až srpen) je vhodné posunout na dřívější období. Doporučuje se zavést mozaikovou seč s vynecháním ploch, na nichž se vyskytují zájmové druhy. Vzhledem k pozorované mírné expanzi vyšších trav (ovsík, třtina, sveřep) je žádoucí také druhá, méně intenzivní seč zaměřená na potlačení těchto druhů a na dosečení ploch s odkvetlými cílovými taxony. Seč je vhodné doplnit extenzivní pastvou koz a ovcí. V jižní části lokality je sečení prováděno nevhodně – s využitím těžké techniky a mulčování. Tento postup je nezbytné nahradit šetrnou sečí lehkou mechanizací se sběrem a odvozem biomasy. Do lesíku v severní části (mimo vlastní území přírodní památky) není žádoucí ukládat posečenou hmotu. V rámci celé přírodní památky je vhodné odstranit dřevinnou vegetaci v maximálním možném rozsahu. Lesík ve východní části, který již spadá do ochranného pásma, je žádoucí postupně upravit – zejména redukovat jeho okraj směrem k přírodní památce a porost prostorově rozčlenit, s cílem jeho budoucího převodu na řídký lesostepní typ. Součástí zásahů musí být odstranění invazních dřevin. Tato opatření umožní další rozšíření plochy cílového biotopu. Pro zvýšení heterogenity území je vhodné provést také další cílené zásahy, zejména řízené vypalování a narušení drnu (půdního povrchu). Tyto postupy představují doplňkový prvek managementu, který umožní podpořit procesy jen obtížně dosažitelné běžnou péčí. Například řízené vypalování účinně odstraňuje stařinu a podporuje obnovu bylinného patra. Lokálně narušená místa pak vytvářejí vhodný mikrohabitát pro specifické druhy rostlin i živočichů, které vyžadují otevřený půdní povrch nebo pionýrské podmínky. Výsadby dřevin jsou v území možné; nejvhodnější je jižní část lokality. Uplatnily by se zde původní ovocné dřeviny, zejména třešně, s možností založení genofondového sadu krajových odrůd. Do prostoru bývalého lůmku lze umístit pouze jednotlivé solitéry, například jeřáb břek. Stav: dobrý Trend vývoje: setrvalý
absence invazních a expanzivních druhů	Z území i z ochranného pásma se šíří invazní trnovník akát. Je proto nezbytné provést jeho úplné odstranění, a to metodami cílené aplikace herbicidu Veškeré jedince je nutné eliminovat tak, aby se zabránilo jejich opětovnému šíření. Další nežádoucí druhy, zejména vysoké trávy (ovsík, třtina, sveřep, válečka) a ruderalní či nitrofilní rostliny (například kopřiva nebo bělotrn), je vhodné systematicky potlačovat pravidelným sečením prováděným před rozkvetem nebo před vymetáním. Tím se sníží jejich konkurenční výhoda a podpoří se stabilita a druhová pestrost cílových lučních společenstev. Stav: zhoršený Trend vývoje: setrvalý
rozloha roztroušených křovin do 5 %	Aktuálně tvoří dřevinná vegetace přibližně 20 % plochy, což v rámci přírodní památky představuje zhruba 0,15 ha. Pro naplnění indikátoru je žádoucí snížit její zastoupení na přibližně 5 % (cca 400 m²), a to ve formě roztroušených skupinek křovin a jednotlivých soliterních keřů či stromů. Prioritním opatřením je zamezit dalšímu šíření dřevin do volných ploch cílových biotopů. Následně je vhodné cíleným odstraněním a postupnou redukcí vytvořit strukturu, která bude podporovat mozaikovitě uspořádání stanoviště a zachování otevřeného charakteru území. Stav: dobrý Trend vývoje: setrvalý

B. druhy

Druh:	Hadí mord nachový <i>Scorzonera purpurea</i>	
Indikátory cílového stavu	Aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje druhu ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
stálá populace se 20 kvetoucích jedinců ročně	V roce 2015 uvedl Sedláček ve svém průzkumu výskyt 13 jedinců se slabší vitalitou populace. Podle záznamů v NDOP byl v roce 2020 zjištěn pouze jeden kvetoucí jedinec, zatímco v roce 2022 je naopak uveden odhad 100–200 jedinců. Přesný počet však není znám, protože dosud neproběhl systematický a opakovaný monitoring celé lokality. Z tohoto důvodu je stav i trend populace hodnocen jako neznámý, ačkoliv lze předpokládat, že druh se na území stále vyskytuje. Indikátor stavu je proto nastaven konzervativně na nižší hranici – minimálně 20 kvetoucích jedinců. Péče o druh doposud nebyla řešena systematicky; jediným uplatňovaným opatřením byla pozdější seč. Do budoucna je však nezbytné zavést režim, v němž budou jednotlivé výskyty pravidelně zmapovány a jednoznačně vyznačeny pro zhotovitele sečí. Při provádění managementu je nutné zajistit, aby kvetoucí jedinci nebyli posečeni; příslušné plošky je vhodné dosekat až při druhé, pozdní seči. Zásadní je také dlouhodobě udržovat otevřený charakter stanoviště – tedy jak minimalizovat zápoj dřevinné vegetace, tak potlačovat nadměrnou expanzi vyšších trav, které mohou druh konkurenčně utlačovat.	
	Stav:	neznámý
	Trend vývoje:	neznámý

2.6 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize

Zájmy předmětu ochrany přírody tohoto chráněného území jsou prioritní, přesto je nutné zohledňovat i další přírodovědné jevy, které se v území vyskytují. Jedná se nejen o ohrožené druhy a jejich populace, ale i cenná společenstva, významné biotopy (stanoviště) a také pozitivní procesy, na kterých jsou závislé různé druhy rostlin i živočichů. Zásadní je nastavení citlivého a celostního přístupu péče a důraz na její kvalitní a odborné provádění. Změny a odchylky plánu péče jsou přípustné, musí však mít vždy relevantní opodstatnění.

Konkrétní aspekty:

Termíny zásahů

Je nezbytné nastavit správný termín seče, popř. pastvy. Zásahy by neměly probíhat v místech, kde aktuálně kvetou či dozrávají zájmové druhy (zejm. druhů uvedených v tabulce 2.1.2). Zároveň je nutné správně načasovat odstranění nežádoucích druhů před květem, za květu nebo metání. V případě, že dojde k situaci, že se v degradované části trávníku nachází prioritní druhy, je nutné tyto druhy obsekávat nebo kolem nich vytvářet nesečené plošky.

Vhodným nástrojem péče je *funkční mozaiková seč*, kdy jsou plochy rozděleny na degradované a stabilizované plochy: v první sledu (do konce června) jsou vysečeny problematické partie a zájmové plochy jsou ponechány, v další fázi (tj. nejdříve po odkvětu, termínově: od 2. pol. srpna) jsou dosečeny plochy ostatní.

Termínově je také problematické dodržet i zájmy živočichů, zejm. ptactva. Sečení by nemělo probíhat v době hnízdění ptáků hnízdících při zemi.

Výřezy dřevin by neměly probíhat v době hnízdění ptáků od 15. března do 15. srpna.

Používání biocidů

Týká se to pouze aplikace herbicidů při likvidaci invazních, popř. expanzivních rostlin. U ostatních typů biocidů se použití nepředpokládá. Při používání herbicidů by měly být zvoleny co nejvíce šetrné metody.

U invazních dřevin je vhodnou použití metod cílené aplikace (injektáž kmene, loupání kůry). U ostatních dřevin je vhodná aplikace na pařez. Při kontaktním použití na list je vhodné primárně používat herbicidní hole, až v dalším sledu postřikovač. V případě zádového postřikovače musí být na trysce umístěn protiúletový kryt („kornout“).

Poškozování dřevin a úbytek dřevinné vegetace

Poškozování dřevin formou injektáží kmenů či loupání kůry, prováděné za účelem potlačení invazních druhů, které nejsou uvedeny na seznamu invazních druhů s významným dopadem na EU, by z pohledu § 7 zákona č. 114/1992 Sb. nemělo být chápáno jako nežádoucí zásah, ale jako nezbytné managementové opatření. Tato opatření jsou odůvodněná snahou zajistit předmět ochrany, podpořit biodiverzitu a efektivně potlačit nežádoucí dřevinné druhy.

Pro rozšíření biotopu suchých trávníků je nutné postupně redukovat plochu dřevinné vegetace. Nejedná se o zásah, který by zásadně snižoval nabídku vhodných míst pro hnízdění či úkryt živočichů. V rámci terestrických biotopů má ochrana a obnova stepních trávníků prioritu před zachováním náletových dřevin. V bezprostředním okolí přírodní památky je navíc dostatek dřevinné vegetace, která tento ekologický funkční prostor nadále zajišťuje.

Vypalování porostů

Vypalování travních porostů je možné na základě § 90 odst. 22 zákona 114/1992 Sb., avšak za dodržení všech uvedených povinností. Dále je nutné dodržet podmínky vypalování za holomrazu, kdy by nemělo docházet ke zranění nebo usmrcování živočichů, např. hmyzu nebo drobných obratlovců.

3. PLÁN ZÁSAHŮ A OPATŘENÍ

3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ

3.1.1 Rámcové zásady péče o ekosystémy a jejich složky nebo zásady jejich jiného využívání

a) Péče o ekosystémy mimo lesní pozemky

Rámcové směrnice péče o ekosystémy mimo lesní pozemky

Ekosystém:	travino-bylinná společenstva
Typ managementu:	SEČENÍ TRAVNÍHO POROSTU
Vhodný interval:	každoročně
Minimální interval:	každoročně
Pracovní nástroj:	křovinořez, kosa, lehká sekačka, hrábě, vidle, plachta
Kalendář pro management:	VI–X
Upřesňující podmínky:	- Režim sečení je nutné postupně nastavit jako funkční mozaikovou seč s fázovým posunem, kdy se střídají posečené a neposečené plochy. V první fázi je potřeba kosit nežádoucí druhy, následně plochy dosekat. Ve stabilních částech by mělo zůstat minimálně 20 % ploch neposečeno do další vegetační sezóny. - Ponechané nesečené plochy je však třeba v jednotlivých letech střídát (rotovat), aby nedocházelo ke kumulaci stařiny. Degradované plochy je nutné sekat každoročně až do jejich postupné stabilizace. Nízké porosty je vhodné kosit přibližně jednou za 3–5 let. - Je nutné ponechávat větší květnaté pásy (min. šířka 2 m, délka 10 m) nebo plošky (min. 5 × 5 m), které zajistí pestrou nabídku živných rostlin pro hmyz. - Nestabilní plochy s převahou vysokých trav a ruderalních druhů je nezbytné sekat již začátkem června. Týká se to zejména lokalit s třtinou křovištní, ovsíkem, pcháčem, kopřivami a dalšími expanzivními druhy. Tyto porosty je nutné posekat před květem, nejpozději v době květenství/metání. V případě remontování je vhodné provést druhou seč v období srpen–říjen. - V místech s výskytem ochrannýsky cenných druhů, které budou v době sečení kvést nebo metat, je nutné kosení vynechat a práce přesunout na druhou polovinu vegetační sezóny. Pokud se zájmové druhy vyskytují v degradovaných plochách, je nutné je selektivně obsekávat a příslušné mikrolokalitě nechat neposečené. Dosečení bude provedeno až při pozdější seči. - V případě extrémních klimatických podmínek je vhodné počet sečí adaptivně upravit. V suchém roce s nízkým vzrůstem vegetace lze seč vynechat nebo posunout na pozdější termín. Naopak ve srážkově bohatém roce, kdy dochází k nadměrnému nárůstu biomasy, je vhodné první seč provést již od poloviny května a případnou druhou od konce července. - Je možné zařadit i zimní seč (listopad–únor), zaměřenou na plošky s větším podílem stařiny. Cílem je odstranit přebytečnou nadzemní biomasu, která by v další sezóně bránila kvetení. Součástí může být i narušení půdního krytu (např. kovovými hráběmi). - Posečenou biomasu je nezbytné sklidit do cca 10 dní. Po hrabání nesmí na lokalitě zůstat větší množství neshrané hmoty (kupky, pruh, tlusté vrstvy tlejícího sena). Biomasu je žádoucí odvážet mimo území. Je možné ji i spálit, avšak nikoliv v cennějších částech území. Vhodnějšími místy jsou okraje ploch, terénní deprese, erozní rýhy či paty svahů. - V rámci sečení je vhodné kosit také výmladky neinvazivních dřevin, které vrůstají do trávníků. Křoviny je nutné každoročně obsekávat, aby se pod nimi nehromadila stařina, nešířily se výmladky a udržoval se stabilní okraj. - Při práci s křovinořezem je nutné používat výhradně kovový řezný nástroj (trojzubec); použití strunové hlavy není žádoucí. - Při ručně vedeném sečení je možné používat lišťové i bubnové sekačky. - Použití mulčovače, frézy nebo cepáku je přípustné pouze v odůvodněných případech, zejména na nestabilních či ruderalizovaných plochách nebo tam, kde je velká vrstva stařiny. I v těchto případech platí povinnost posečenou hmotu odstranit. - Při současném zavedení pastvy bude sečení doplňkovým nástrojem, zaměřeným zejména na nedopasky, ruderalní porosty a místa s větší kumulací stařiny.

Ekosystém:	travino-bylinná společenstva, porosty dřevinné vegetace
Typ managementu:	PASTVA
Vhodný interval:	1×/3 roky
Minimální interval:	1×/5 let
Hospodářské zvíře:	smíšené stádo ovcí a koz
Kalendář pro management:	VI–X
Upřesňující podmínky:	- Bude provedena jednorázová pastva ovcí a koz; alternativně lze zvolit pastvu pouze kozami. - Termín pastvy je vhodné stanovit podle aktuálního stavu vegetace. Pokud byl předchozí rok extrémně suchý nebo proběhla zima bez sněhu, je vhodnější pastvu vynechat a upřednostnit sečení. - Pastva by měla probíhat pouze tehdy, pokud byl porost posečen v předchozím roce nebo byla provedena časnější seč. Zvířata by neměla být vyháněna na plochu s vysokým, nesečeným porostem. - Pastvu není vhodné provádět na místech, kde ruderalní či jinak nežádoucí druhy právě odkvétají nebo již plodí, aby nedocházelo k šíření jejich semen prostřednictvím zvířat. - Ohradníky je vhodné umístit i do částí s křovinami – zvířata zde porost částečně proždí a prosvětlí a křoviny jim zároveň poskytují stín.

	- Po pastvě je vhodné podle potřeby posekat nedopasky s výskytem expanzivních druhů, aby se zabránilo jejich šíření. - Zvířata by neměla být odčervována těsně před zahájením pastvy; po aplikaci přípravku je nezbytné dodržet minimálně dvoutýdenní odstup. - V rámci pastvy nebude docházet k přikrmování. - Pastvu lze realizovat v pevném nebo mobilním ohradníku (lankovém, síťovaném či z ocelových segmentů). - Dle propočtu plochy na dobytčí jednotky vychází následující: <i>Předpokládaná plocha pastvy za rok: 1,2 ha</i> <i>Počet dnů pasení: 20–30 dní</i> <i>Počet zvířat: 15–20 kusů (ovce, kozy)</i>
--	---

Ekosystém:	travino-bylinná společenstva, porosty dřevinné vegetace
Typ managementu:	ODSTRANĚNÍ NEVHODNÝCH DŘEVIN
Vhodný interval:	jednorázově nebo rozdělit na dvě etapy
Minimální interval:	1×/5 let
Pracovní nástroj:	motorová pila, křovinořez, pákové nůžky, ruční pilka, sekera
Kalendář pro management:	IX–III
Upřesňující podmínky:	- Péče spočívá v kombinaci několika opatření: redukce křovin, probírka a kácení stromů a udržování stabilního okraje porostů. - Redukci křovin je nutné provádět především tam, kde dřeviny expandují do zájmových ploch a způsobují nežádoucí zastínění. Teprve po vyřešení těchto problematických míst je vhodné otevírat nové plochy. Není žádoucí provádět zásahy najednou a na rozsáhlejších územích (> 0,5 ha), protože je vždy nutné počítat s následnou péčí trvající až pět let. - V lokalitách, kde dřevinná vegetace zřetelně chybí, je vhodné existující stromy a keře šetřit. Možná je pouze jejich údržba (vyvívání kmenů, prosvětlování okrajů) nebo šetrné prořezávání bez použití herbicidů. - Šetřit je nutné chráněné druhy dřevin, cenné listnáče a druhy, které slouží jako živé rostliny pro hmyz a ptactvo. - Při výřezech je nezbytné ponechávat co nejnižší pařez, aby při následném sečení nedocházelo k poškození techniky a minimalizovalo se riziko úrazů. - Po všech výřezech, včetně redukci, je nutné provádět následnou péči, zejména odstraňování výmladků – buď v rámci běžného sečení, nebo cíleným ošetřením (vystřihání výmladků a následné zatření, případně jednorázový postřik na list). - Ve většině případů je nutné zatírat pařezy herbicidem o minimální koncentraci 50 %. Zatírání je efektivní zejména u pařezků o průměru větším než 1 cm. Aplikace musí být provedena ihned, nejpozději do tří hodin po odřezu. Herbicid není vhodné používat na jaře ani při teplotách pod -5 °C. - Vhodné je používat herbicidy na bázi glyfosátu, do jichž se pro zlepšení účinnosti přidává: síran/dusičnan amonný a metsulfuron-methyl, pro zlepšení viditelnosti ošetřených míst barvivo. - Vzniklou biomasu je vhodné spálit na místě nebo využít k výrobě biouhlu. Pálení by nemělo probíhat v cennějších částech území; vhodnější jsou okraje ploch, terénní deprese, erozní rýhy či paty svahů. V odůvodněných případech je možné hmotu ukládat mimo území na úhledné hromady nebo ji naštěpkovat (štěpka musí být odvezena). - Po zásahu je nutné odstranit klestí, uschlé listí a opad. Polena do délky cca 1 m lze ponechat na místě v úhledných hromadách jako podporu pro živočichy (brouky, pavouky, plazi).

Ekosystém:	travino-bylinná společenstva, porosty dřevinné vegetace
Typ managementu:	ODSTRANOVÁNÍ INVAZNÍCH ROSTLIN
Vhodný interval:	každoročně
Minimální interval:	každoročně
Pracovní nástroj:	motorová pila, křovinořez, pákové nůžky, ruční pilka, postřikovač, vrtačka, mačeta
Kalendář pro management:	V–X
Upřesňující podmínky:	- Opatření spočívá v kontrole výskytu invazních rostlin a jejich následné likvidaci (regulaci či eradikaci). - Je nezbytné potlačovat především invazní neofyty kategorie BL1 a BL2 (dle Pergl et al. 2016), na celém území i v jeho ochranném pásmu. - Metody likvidace je vhodné volit individuálně podle konkrétního druhu, stáří populací, rozsahu zasažení a míry jejich invazivnosti. <u>Přehled metod:</u> Mechanické metody - založeny na sečení, vytrhávání nebo vyrývání - opatření je nutné provádět před květem nebo v době nakvétání - u plošně rozšířených invazních druhů je nutné provádět celoplošné seče po dobu až pěti let - vytrhávání je vhodné u druhů s mělkým kořenovým systémem, které lze odstranit celé i s kořenem - alternativou je odstraňování květenství či plodenství, aby se zabránilo šíření semen Chemické metody - spočívají v aplikaci herbicidu na list pomocí ručního či zádového postřikovače nebo herbicidních holí (bodová, knotová aplikace) - ošetřují se víceleté byliny, semenáčky dřevin a pařezové či kořenové výmladky - dřeviny lze ošetřovat maximálně do výšky 150 cm

	- vhodná je 3–5% koncentrace herbicidu - při postřiku je nutné používat protiúletový kryt trysky (kornout) - postřik bylin se provádí před květenstvím - výmladky dřevin se ošetřují od druhé poloviny července do konce září - není vhodné používat motorové postřikovače a rosiče Mechanicko-chemické metody - využívají se zejména u dřevin (alternativně i u ostružiníků a maliníků) - metoda spočívá v odstranění nadzemní části a následném zatření řezné plochy herbicidem - pařezy je nutné ošetřovat herbicidem o koncentraci minimálně 50 %, a to okamžitě nebo nejpozději do tří hodin po řezu - herbicid se neaplikuje na jaře ani při teplotách pod -5 °C Metody cílené aplikace (loupání kůry, injektáž) <i>Injektáž do kmene:</i> - používá se u kmenů s průměrem větším než 3 cm - po obvodu kmene se vyvrtají otvory ve vzdálenosti 3–5 cm od sebe - otvory se vrtají šikmo, o průměru 0,7–1 cm a hloubce 3–5 cm - do otvorů se ihned aplikuje 50–75% roztok herbicidu - u keřů a stromů s více kmeny je nutné navrtat každý kmen zvlášť - pokud nedojde do 1 měsíce k defoliaci, postup se opakuje - zásah provádí po odkvětu (cca květen) až do doby, dokud jsou dřeviny olistěné (do poloviny října) - odstranění dřeviny se provádí nejdříve po uplynutí jednoho roku od injektáže <i>Loupání kůry:</i> - používá se k likvidaci semenáčků, výmladků a mladých stromků s průměrem kmínku do 3 cm - pomocí nože, škrabky či mačety sloupneme nebo strhneme kůru na kmínku v délce 10–15 cm - kmínek se nesmí oloupat po celém obvodu – musí zůstat tzv. vodivý můstek o šířce 0,5–1 cm - čerstvě obnažené místo se natře 50–75% herbicidem - pokud má dřevina více kmínků, musíme oloupat každý kmen zvlášť - u nedřevnatých výmladků lze herbicid aplikovat přímo na kůru bez předchozího loupání - Pro všechny uvedené metody je vhodné používat herbicidy na bázi glyfosátu, do jichž se pro zlepšení účinnosti přidává: síran/dusičnan amonný a metsulfuron-methyl, pro zlepšení viditelnosti ošetřených míst barvivo - Pro zachování travního porostu lze využít selektivní přípravky - Po každém zásahu je nutné minimálně 5 let provádět pravidelné kontroly a odstraňovat nové vzniklé výmladky, v případě potřeby opět s využitím chemie. - Veškerou odstraněnou biomasu je nutné spálit na místě, případně využít pro výrobu biouhlu. Pálení by nemělo probíhat v cennějších částech území; vhodnější jsou okraje ploch, terénní deprese či erozní rýhy. - Případná pastva musí být časově koordinována před aplikací herbicidů, aby nedošlo k ohrožení zvířat. - Aplikace herbicidů musí být prováděna v souladu s bezpečnostním listem a etiketou přípravku. Zásahy mohou provádět pouze pracovníci s odbornou způsobilostí podle § 86 odst. 3 zákona č. 326/2004 Sb. Při aplikaci je nutné dodržovat bezpečnostní pravidla.
--	--

Ekosystém:	travino-bylinná společenstva
Typ managementu:	RUČNÍ NARUŠENÍ PŮDNÍHO POVRCHU
Vhodný interval:	1×/5 let
Minimální interval:	1×/10 let
Pracovní nástroj:	kovové hrábě, rýč, krumpáč, motyka, aerifikační botky, vertikutátor, brány
Kalendář pro management:	X–III
Upřesňující podmínky:	- Pro narušení dmu lze zvolit několik variant zásahů: protrhání dmu, prohrabání kovovými hráběmi, narušení svrchní vrstvy půdy nebo projetí ručně vedenou mechanizací. - Rozsah narušení by měl být omezený, avšak realizovaný na více místech. Jednotlivé plochy by měly mít velikost 2–100 m², v závislosti na použité metodě a nástroji. Pokud se narušení provádí více než jednou za dekádu, měly by jednotlivé plochy časově rotovat, aby nedocházelo k nadměrnému narušení stále stejných míst. - Umístění narušených ploch by mělo vycházet z ekologické potřeby zásahu. Zásahy by měly být využívány zejména jako alternativa k pastvě – tedy v místech, kde pastvu nelze realizovat, nebo když je cílem podpořit výskyt konkrétního zájmového druhu či vytvořit drobné disturbované mikrohabitaty. - Při vytrhávání dmu se odstraňuje svrchní vrstva včetně stařiny, mechu i humusové vrstvy. Optimální hloubka narušení je 3–5 cm. - Při hrabání dmu se používají kovové hrábě. Odstraňuje se stařina a mělké části dmu až na holou, obnaženou půdu, čímž se vytváří vhodné podmínky pro klíčení světlomilných a konkurenčně slabších druhů. - Narušení dmu může být provedeno také motykou, aerifikačními botkami nebo krumpáčem (u hlubších zásahů). Mechanické prořezání vrstvy do 3 cm je možné provést vertikutátorem nebo taženými bránami. V případě stržení dmu se ručně odkopávají trsy různé velikosti nebo celé drny tak, aby vznikly malé plošky s obnaženým minerálním substrátem. - Veškerou odstraněnou biomasu je nezbytné pečlivě shrabat a odnést/odvézt mimo území. Na místě se nesmí ponechávat, aby nedocházelo k nežádoucí eutrofizaci či překrytí nově exponované půdy.

Ekosystém:	travino-bylinná společenstva,
Typ managementu:	ŘÍZENÉ VYPALOVÁNÍ
Vhodný interval:	1×/5 let
Minimální interval:	1×/10 let
Pracovní nástroj:	ruční plamenomet, kapkový kahan, vidle, kovové hrábě, lopata, hasičská tlumice, hasicí přístroj
Kalendář pro management:	XI–III
Upřesňující podmínky:	- Vypálení musí být lokální, tj. menšího rozsahu a na více místech najednou. Vhodné je vytvořit několik plošek o velikosti 10–1 000 m². - Provádí se v době vegetačního klidu, nejlépe za holomrazu a bezvětrí. - Oheň by měl být pouze povrchový a neměl by příliš zasahovat do půdy z důvodu ochrany hmyzu a podzemních orgánů rostlin, proto nelze o řízeném vypalování mluvit v případě pálení klestu nebo trávy. - Před realizací je vhodné kolem plánovaného místa vypalování vytvořit ochranný pruh – sečením, stržením drnu nebo okopáním. - Oheň se zapaluje v linii, aby postupoval jako pomyslná „stěrka“, zapalovat lze i z rohu. Místo zapálení se vybírá proti směru větru. - Primárně by se měla vypalovat místa, kde je žádoucí povrch ošetřit vypálením, např. kde je větší vrstva stařiny, porosty nižších trav, které se špatně sečou nebo špatně spásají, či místa, kam se hůře dostává. - Není žádoucí pálit v blízkosti invazních rostlin, které jsou zároveň pyrofyty, např. akát, třtina. - Vypalování je nutné koordinovat s orgánem ochrany přírody a ohlásit ho Hasičskému záchrannému sboru ČR. - Je nezbytné mít v ploše přítomno několik hlídek z řad realizátorů a dostatek hasebních prostředků. - Oheň se zapaluje řízeným odskočením plamene z ohniště, ručním plamenometem, kapkovým kahanem nebo loučí. - Na mímění, tlumení a hašení se používají kovové lopaty a hasičské tlumice. Při mímění ohně se případně používá voda. V nenadálé situaci je žádoucí použít vodní nebo pěnový hasicí přístroj. - Po dohašení ohně se popel neodklízí ani neshrabává a ponechává se na místě.

b) Péče o populace a biotopy rostlin a hub

Management se týká široké škály druhů rostlin, které jsou závislé na pestré mozaice biotopů i různorodých přístupech péče, zejména na blokování sukcese a vytváření drobných disturbancí. Základním nástrojem péče je každoroční kosení, které může být doplněno jednorázovou pastvou (nejvýše jednou za tři roky). Zásahy by neměly být prováděny celoplošně, ale ve střídavém režimu sečených a nesečených míst.

Optimální je, aby se jednotlivé plochy v čase i prostoru částečně překrývaly, čímž se zvyšuje heterogenita stanovišť a variabilita mikrohabitatů. Pastva má být prováděna jednorázově, v délce trvání a intenzitě odpovídající doporučením uvedeným v rámcové směrnici. Je žádoucí zahrnout více typů vegetace a jejich stav – místa s vyššími i nižšími travinami, plochy pokosené i nepokosené, dále mozaiku křovin a stromových porostů.

Mezi klíčové sanační zásahy patří redukce křovin. Péče o dřevinnou vegetaci by měla primárně směřovat ke stabilizaci stávajících otevřených ploch; teprve ve druhé fázi lze otevírat plochy nové a rozšiřovat prostor vhodný pro stepní druhy rostlin.

Součástí péče je také likvidace invazních rostlin, které představují zásadní ohrožení pro travnaté biotopy. Doplnujícími nástroji managementu jsou cílené narušování půdy (drnu) a řízené vypalování, jež podporují obnovu konkurenčně slabších stepních druhů.

Pro konkrétní druhy jsou vhodná tato opatření:

- **Koniklec velkokvětý:** Vyžaduje pravidelné sečení po dokvetení a vypadání semen (optimálně červen), je žádoucí některé plochy ponechat jeden rok bez zásahů a neprovádět v rámci roku žádné sečení (to by mělo být zajištěno v rámci mozaikové seče), možná varianta je ponechání ploch bez zásahu a posečení v rámci zimní seče. Vhodným nástrojem narušení drnu je pastva, která však musí být správně načasovaná (vhodný termín je červen, přičemž koniklece musí být již odkvetlé).
- **Len žlutý, hadí mord nachový, hořec křížatý:** Tyto druhy je nutné zahrnovat do mozaiky a v maximální míře je šetřit. Plochy lze opatrně obsekávat nebo v rámci fázového posunu je posekat až po odkvětu a vysemenění v pozdějším termínu (u hořců po 15. 9.) Je nezbytné seznámit

vlastníka/dodavatele s jejich lokalizací. V případě hořců křížatých vyznačit jednotlivé rostliny přímo v terénu (kolíkem, praporkem nebo reflexním sprejem). Kolem rostlin je vhodné provádět lokální narušení drnu v malých ploškách – buď pomocí motyky nebo ručním vytrháním drnu. Vhodným nástrojem narušení drnu je pastva, která však musí být správně načasovaná (vhodný termín u lnu žlutého hadího mordu nachového je srpen–říjen).

- **Třtina křovištní, ovsík vyvýšený, sveřep jalový:** Je nezbytné tyto druhy potlačovat selektivní sečí optimálně v květnu a podle potřeby i na podzim; je nutné prosekat všechny plochy. Pastvu volit v dřívějším termínu, kdy jsou ještě oba druhy šťavnaté a zvířata je efektivně spasou.
- **Trnovník akát, pajasan žláznatý:** Všechny jedince kompletně zlikvidovat metodami cílené aplikace.

c) Péče o populace a biotopy živočichů

Je nezbytné dodržovat jemnou mozaikovou seč, která podporuje vysokou druhovou diverzitu. Výběr nesečených ploch lze řídit například podle aktuálního výskytu kvetoucích druhů – místa s vyšším podílem kvetoucí vegetace je vhodné ponechat neposečená. Plochy bez výskytu expanzivních druhů, jako je ovsík nebo třtina, mohou být ponechány bez seče i po dobu dvou let, zatímco jiné části je naopak vhodné kosit každoročně.

Narušování drnu je klíčové pro vytváření raných sukcesních stádií, která poskytují vhodné mikrohabitaty pro samotářské včely, některé druhy brouků a další bezobratlé. Součástí péče by měla být i redukce křovin, při níž je nutné zohlednit výskyt druhů vázaných na konkrétní dřeviny.

Staré ovocné stromy a jejich odumřelou dřevní hmotu je vhodné v přírodní památce ponechat alespoň částečně, protože poskytují biotop pro xylofágní hmyz i hnízdní příležitosti pro ptáky.

Pro konkrétní druhy jsou vhodná tato opatření:

- **Modrásek hořcový Rebelův a další denní motýli:** Všechny druhy potřebují ke svému vývoji tzv. živné rostliny. Modrásek hořcový je vázán na hořec křížatý, který na území roste. Dále je to kupříkladu modrásek vičencový – vičenec písečný a setý, otakárek ovocný má zas jako živné rostliny trnky, třešně nebo mahalebky. Vyhovět všem druhům je problematické, a proto je potřeba vycházet z předpokladu, že když se neposeče alespoň 20 % travních ploch a ponechá se minimální procento dřevin, je zde šance o zajištění potravní nabídky pro housenky.
- **Blanokřídli, zemní brouci:** Vyžadují rozvolněnější porosty s ploškami raně sukcesních stádií, proto je nezbytné provádět narušování povrchů a blokování sukcese, rozhodující je také pestrá mozaika stanovišť s dostatkem příležitostí pro úkryt i potravu.
- **Saproxylický hmyz:** Zachovávat staré stromy na dožití, ponechávat padlé dřevo na místě (naležato i nastojato), vhodné je vytvářet prosvětlenější části porostů dřevin.
- **Ptáci:** Vhodné je udržovat mozaiku stanovišť, kde budou zastoupeny i křovinaté a stromové porosty; proto by nemělo být cílem úplně „vyholit“ území.

d) Zásady jiných způsobů využívání území

V jižní části území (DP 1b) je žádoucí obnovit výsadbu dřevin, která naváže na historický výskyt původního sadu. Na ploše lze založit genofondový sad s krajovými odrůdami třešní, případně doplněný o oskeruše, hrušně či meruňky. Sad by měl mít extenzivní charakter, tvořený polokmeny nebo vysokokmeny, které jsou vhodné jak z hlediska dlouhověkosti, tak z hlediska biologické rozmanitosti.

Výsadba může být provedena volně rozptýleně, nebo v liniích s pravidelným sponem (cca 10 × 10 m), což usnadní následnou péči i pohyb mechanizace. Na ploše bude probíhat pravidelné kosení a pastva, proto je nezbytné jednotlivé stromy chránit – a to bedněním či oplůtky z dřeva nebo pomocí kari sítí, které zabrání okusu zvěří a poškození hospodářskými zvířaty. Po výsadbě musí následovat min. pětiletá následná péče.

3.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území

Přílohy:

T1 – Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich

M3 – Mapa dílčích ploch a objektů

3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností

Ochranný pás

- V severovýchodní části, kde se nachází orná půda, je nezbytné zřídit zatravněný ochranný pás nebo úhor, který bude přírodní památku chránit před nežádoucími splachy živin, ornice a pesticidů ze zemědělsky obhospodařovaných pozemků. Navrhovaný pás by měl mít šířku minimálně 10 m, ideálně však až 50 m, což odpovídá celému ochrannému pásmu.
- V případě zatravnění musí osevní směs obsahovat autochtonní, stanovištně příslušné druhy trav a bylin. Nesmí být použity mezidruhově či mezirodově křížence trav, tetraploidní nebo hybridní kultivary ani nepůvodní druhy, aby nedocházelo k genetickému znečištění a konkurenci vůči cílovým biotopům. Vhodnou metodou je zatravnění zeleným senem pocházejícím přímo z přírodní památky nebo z jiného blízkého a floristicky odpovídajícího zdroje.
- V případě založení úhoru je vhodné provést alespoň jednou ročně lehké zpracování půdy (např. podmítku), které potlačí expanzi rudерálních a invazních druhů a udrží povrch v žádoucím nesečeném stavu.
- Realizaci opatření by měl zajistit uživatel zemědělských pozemků, přičemž může využít odpovídající dotační tituly agroenvironmentálně-klimatických opatření či jiné zemědělské podpory zaměřené na protierozní a krajinotvorná opatření.

Východní část

- Ve východním pásmu dřevin, který tvoří hranici přírodní památky, je vhodné provést cílenou redukci porostu s cílem převést jej na lesostepní formaci. Z porostu je nutné odstranit všechny jedince akátu a provést probírku jasanu ztepilého, jehož expanze může snižovat světelné podmínky a omezovat stepní druhy. Výsledná struktura porostu by měla být výrazně rozvolněná, tvořená jednotlivými stromy či malými skupinami dřevin. Upřednostněny budou domácí a stanovištně vhodné druhy, zejména dub zimní, jeřáb břek nebo jilm habrolistý. Keřové patro je žádoucí omezit na minimum, ponechat lze pouze drobné skupinky křovin, které nenaruší otevřený charakter lesostepního biotopu.
- Pro část ochranného pásma je nastaven management v rámci dílčích ploch.

3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu

- Obnovit pruhové značení hranic v souladu s platnou metodikou AOPK ČR.

- Doplnit hraničníky ve všech hlavních lomových bodech; stávající hraničníky pravidelně kontrolovat a udržovat v dobrém technickém stavu.
- Při vyznačování hranic je nezbytné používat aktuální oficiální vrstvu hranic ZCHÚ dle AOPK ČR (SHP, MapoMat). Nepoužívat běžné mapové portály ani vrstvu katastru nemovitostí (KN), protože mohou obsahovat odlišné či zastaralé průběhy hranic.
- V rámci přehlášení území bude provedeno nové geodetické zaměření, a to buď podle stávajícího rozsahu, nebo podle nově navržených hranic území. Geodetické zaměření bude následně sladěno s digitální evidencí AOPK a využito pro aktualizaci mapových podkladů a plánu péče.

3.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území

a) vyhlášovací dokumentace

Doporučuje se přehlášení území:

- Území bude nově rozšířeno na celý pozemek p. č. 2797. Celková výměra území po rozšíření bude činit 1,2 ha. Návrh nových hranic je uveden v příloze M4.
- V rámci přípravy dalšího plánu péče se v rozpočtu počítá s novým geodetickým zaměřením, vypracováním inventarizačních průzkumů a aktualizací plánu péče.
- Doporučuje se také upravit předmět ochrany, např. na následující znění: „*Ostrůvek teplomilné vegetace se společenstvy suchých trávníků, představující významné stanoviště pro ohrožené druhy rostlin a živočichů.*“

b) návrhy potřebných správních rozhodnutí o výjimkách, povoleních nebo souhlasech

Nejsou

c) ostatní

Nejsou.

3.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností

Nejsou.

3.6 Návrhy na vzdělávací využití území

Ve vhodné části území bude instalována naučná informační cedule. Její obsah by měl být zpracován v souladu se zásadami environmentální interpretace, tedy s důrazem na srozumitelnost, názornost, přitažlivou formu sdělení a jasné propojení s místními přírodními hodnotami.

3.7 Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území

Před koncem platnosti tohoto plánu péče je nezbytné provést inventarizační průzkumy ve stávajícím, případně nově rozšířeném území. Doporučeny jsou následující průzkumy:

- botanický průzkum,
- entomologický průzkum (minimálně brouci, denní motýli a blanokřídlí),

- herpetologický průzkum,
- ornitologický průzkum.

Současně je vhodné, aby orgán ochrany přírody v průběhu let prováděl průběžný monitoring stavu území, zejména při předávání managementových prací nebo při kontrolních návštěvách. Monitoring může probíhat formou fotodokumentace, krátkých terénních zápisů či pravidelných záznamů v databázi zásahů, což umožní sledovat vývoj biotopů a účinnost prováděných opatření.

4. ZÁVĚREČNÉ ÚDAJE

4.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů činností)

Druh zásahu (činnosti)	Odhad množství (např. plochy)	Četnost zásahu za období plánu péče	Orientační náklady za období platnosti plánu péče (Kč)
Sečení travního porostu křovinořezem (ruční shrabání a nakládání)	1,5 ha	10×	923 000 Kč
Pastva	1,2 ha	3×	331 000 Kč
Odstranění nevhodných dřevin do 3 m výšky	0,2 ha	2×	104 000 Kč
Odstranění nevhodných dřevin nad 3 m výšky do 10 cm průměru kmene	0,3 ha	2×	173 000 Kč
Kácení volné, průměr kmene na pařezu 11–20 cm	15 ks	1×	4 000 Kč
Kácení volné, průměr kmene na pařezu 21–30 cm	10 ks	1×	7 000 Kč
Kácení volné, průměr kmene na pařezu 31–40 cm	5 ks	1×	7 000 Kč
Injektáž dřevin herbicidem do kmene, pokryvnost dřevin nad 60 %	0,1 ha	4×	45 000 Kč
Likvidace postřikem na listovou plochu	0,05 ha	4×	32 000 Kč
Narušení půdního povrchu ruční	0,1 ha	2×	52 000 Kč
Řízené vypalování	0,3 ha	2×	126 000 Kč
Výsadba ovocného špičáku, minimální výška 150 cm	45 ks	1×	198 000 Kč
Výsadba listnatého špičáku, výška 125–200 cm	5 ks	1×	22 000 Kč
Následná péče o výsadby se zálivkou za vegetační období	50 ks	5×	440 000 Kč
Instalace trvalé individuální ochrany	50 ks	1×	67 000 Kč
Zpracování inventarizačního průzkumu – cévnaté rostliny (vč. rozšířeného území)	1 ks	1×	14 000 Kč
Zpracování inventarizačního průzkumu – hmyz, 3–4 řády (vč. rozšířeného území)	1 ks	1×	16 000 Kč
Zpracování inventarizačního průzkumu – plazi, ptáci (vč. rozšířeného území)	1 ks	1×	13 000 Kč
Zpracování plánu péče vč. změny (vč. rozšířeného území)	1 ks	1×	17 000 Kč
Zaměření, vytyčení a vyhotovení geometrického plánu (vč. rozšířeného území)	503 m	1×	45 000 Kč
Obnovení pruhového značení	0,42 km	1×	5 000 Kč
Údržba pruhového značení	0,42 km	2×	7 000 Kč
Instalace tabulového značení ZCHÚ	4 ks	1×	32 000 Kč
Údržba tabulového značení ZCHÚ	6 ks	2×	49 000 Kč
Instalace velkého dřevěného informačního panelu	4 ks	1×	50 000 Kč
Údržba dřevěného informačního panelu	1 ks	2×	10 000 Kč
Náklady celkem (Kč)	---	---	2 789 000 Kč

4.2 Použité podklady a zdroje informací

- AOPK ČR, 2025a. Ústřední seznam ochrany přírody DRUSOP. Dostupné na WWW: <<http://drusop.nature.cz>>.
- AOPK ČR, 2025b. WMS – Přírodní biotop – aktualizace 2007-2025 [online]. Dostupné na z: <<https://gis.nature.cz/arcgis/services/Biotopy/PriBiotopHabitat/MapServer/WMSServer/>>.
- AOPK ČR, 2025c. Maloplošná zvláště chráněná území, Ochranná pásma MZCHÚ. Data ve formátu SHP. Dostupné na WWW: <<http://data.nature.cz>>.
- AOPK ČR, 2025c. Nálezová databáze ochrany přírody [online]. Aktualizováno 15. 11. 2025. Dostupné na WWW: <<http://portal.nature.cz>>.
- CULEK M. et al., 1996: Biogeografické členění České republiky. Enigma, Praha.
- ČESKÝ ÚŘAD ZEMĚMĚŘICKÝ A KATASTRÁLNÍ, 2025a. WMS – Katastrální mapy [online]. Dostupné z: <<https://services.cuzk.cz/wms/wms.asp>>.
- ČESKÝ ÚŘAD ZEMĚMĚŘICKÝ A KATASTRÁLNÍ, 2025b. WMS – Ortofoto [online]. Dostupné na z: <<https://ags.cuzk.gov.cz/arcgis1/services/ORTOFOTO/MapServer/WMSServer>>.
- ČESKÝ ÚŘAD ZEMĚMĚŘICKÝ A KATASTRÁLNÍ, 2025c. WMS – Základní mapa 1 : 25 000 [online]. Dostupné na z: <https://geoportal.cuzk.cz/WMS_ZM25_PUB/WMSService.aspx>.

- ČESKÝ ÚŘAD ZEMĚMĚŘICKÝ A KATASTRÁLNÍ, 2025d. Nahlížení do katastru nemovitostí. Dostupné na WWW: <<http://nahliznidokn.cuzk.cz/>>.
- DEMEK J. et al., 1987. Zeměpisný lexikon ČSR. Hory a nížiny. Academia, Brno.
- GRULICH V., CHOBOT K. [eds.], 2017. Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Cévnaté rostliny – Příroda, Praha, 35: 1–178.
- HÁKOVÁ A., KLAUDISOVÁ A., SÁDLO J. [eds.], 2004. Zásady péče o nelesní biotopy v rámci soustavy Natura. 2000. PLANETA XII, 3/2004.
- HEJDA R., FARKAČ J., CHOBOT K. [eds.], 2017. Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Bezobratlí. – Příroda, Praha, 36: 1–612.
- CHOBOT K., NĚMEC M. [eds.], 2017. Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Obratlovci. – Příroda, Praha, 34: 1–182.
- CHYTRÝ M. et al. [eds.], 2010. Katalog biotopů České republiky. Ed. 2. Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Praha.
- KONVIČKA M., BENEŠ J., ČÍŽEK L., 2005. Ohrožený hmyz nelesních stanovišť: ochrana a management. Sagittaria, Olomouc.
- MARHOUL P., TUROŇOVÁ D., 2008. Zásady managementu stanovišť druhů v evropsky významných lokalitách soustavy Natura 2000. AOPK ČR Praha.
- MÍCHAL, I., PETŘÍČEK, V., 1999. Péče o chráněná území (I. Nelesní společenstva). AOPK ČR, Praha.
- MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ, 2025. Náklady obvyklých opatření MŽP. Aktualizováno 15. 11. 2025. Dostupné na WWW: <https://www.mzp.cz/cz/naklady_obvyklych_opatreni_mzp>.
- NÁRODNÍ GEOPORTÁL INSPIRE, 2025. Mapové kompozice – Geomorfologické členění ČR, Geologická mapa ČR, Půdní mapa ČR, [online]. Dostupné na WWW: <<http://geoportal.gov.cz>>.
- NÁRODNÍ LESNICKÝ INSTITUT, 2025. WMS – Honitby. Dostupné na z: <https://geoportal.nli.gov.cz/wms_mysl/WMSservice.aspx>.
- NĚMEČEK, J., 2001. Taxonomický klasifikační systém půd České republiky. Česká zemědělská univerzita, Praha.
- NEUHÄUSLOVÁ, Z., MORAVEC J. [eds.], 1998. Mapa potenciální přirozené vegetace České republiky. Academia, Praha.
- PERGL, J., SÁDLO, J., PETRUSEK, A., LAŠTŮVKA, Z., MUSIL, J., PERGLOVÁ, I., ŠANDA, R., ŠEFROVÁ, H., ŠÍMA, J., VOHRALÍK, V., PYŠEK, P., 2016. Black, Grey and Watch Lists of alien species in the Czech Republic based on environmental impacts and management strategy. NeoBiota 28: 1–37.
- PYŠEK, P. et al., 2012. Catalogue of alien plants of the Czech Republic (2nd edition): checklist update, taxonomic diversity and invasions patterns. Preslia 84:155–255.
- SEDLÁČEK, V., 2014. Plán péče o přírodní památku Bralová na období 2015–2025. – Ms., depon. in: Odbor životního prostředí Krajský úřad Zlínského kraje, tř. Tomáše Bati 21, 761 90 Zlín
- SKALICKÝ, V., 1988. Regionálně fytogeografické členění. – In: HEJNÝ, S., SLAVÍK, B., [eds.], Květena ČSR, díl 1. Praha, Academia, 103–121.
- SLAVÍK, P., 20. Plán péče o přírodní památku Bralová na období 2005–2014. – Ms., depon. in: Odbor životního prostředí Krajský úřad Zlínského kraje, tř. Tomáše Bati 21, 761 90 Zlín
- VYHLÁŠKA 395/1992 Sb. ministerstva životního prostředí České republiky ze dne 11. června 1992, kterou se provádějí některá ustanovení zákona České národní rady č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny.
- VYHLÁŠKA č. 45/2018 Sb. o plánech péče, zásadách péče a podkladech k vyhlášení, evidenci a označování chráněných území.
- VÝNOS MINISTERSTVA KULTURY ČESKÉ SOCIALISTICKÉ REPUBLIKY ze dne 29. 11. 1988, č. 14200/88-SÚOP.
- VÝNOS MINISTERSTVA ŠKOLSTVÍ A OSVĚTY č. 155-1-1-2/53 D II/3 ze dne 7–5. 1953.

4.3 Plán péče zpracoval

Zpracovatelem plánu péče je **Ing. Vilém Jurek**, Šumice 482, 687 31 Šumice, tel. 605 526 958, e-mail: vilem.j@gmail.com.

Plán péče není dílem autorským, ale úředním podle § 3 písm. a) zákona č. 121/2000 Sb. (autorský zákon).

4.4 Schválení orgánem ochrany přírody

Potvrzení o schválení plánu péče pro:

na období:

Vydáno pod číslem jednacím:

V

dne

Podpis:

Razítko:

5. SEZNAM PŘÍLOH

Tabulky:

T1 – Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich

Mapy:

M1 – Orientační mapa s vyznačením území

M2 – Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma

M3 – Mapa dílčích ploch a objektů

M4 – Mapa návrhu nových hranic ZCHÚ

Vrstvy:

V1 – Digitální grafické znázornění průběhu hranic dílčích ploch

T1 – Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich

Označení plochy nebo objektu	Výměra (ha)	Stručný popis charakteru plochy nebo objektu a dlouhodobý cíl péče	Doporučený zásah	Naléhavost*	Termín provedení	Interval provádění
1	0,90	- Tyto plochy představují travinobylinná společenstva stepního charakteru na svazích, teráskách, stráních a v prostoru bývalého pískovcového lomu. - Podle typu biotopů se jedná o suché širokolisté trávníky, porosty bez význačného výskytu vstavačovitých a bez jalovce obecného (<i>Juniperus communis</i>). - Jednotlivé plochy jsou průběžně sečeny. V těchto plochách jsou ochrannásky cenné druhy, jako je např. hadí mor nachový, len žlutý nebo koniklec velkokvětý. Jedná se o mezemáte plochy, kde nedochází k intenzivnímu zápoji. Trávníky jsou tvořeny válečkou a ovsíkem, místy se nachází oka třtiny a sveřepu jalového. V ploše se nachází různé typy porostů dřeviny – skupiny keřů a stromů, solitérní stromy (zejm. dožívající staré třešně). Po likvidaci akátů dochází ke kořenové výmladnosti. - V rámci péče je nezbytné postupně nastavit mozaikovou seč, která bude kontinuální a bude respektovat kvetení ochrannásky cenných druhů. Dle potřeby je vhodné provést i „druhou seč“ – přesečení míst s výskytem expanzivních trav. Doplnujícím nástrojem je pastva, narušení drnu, případně i řízené vypalování. Důležitým opatřením je potlačování invazních druhů. - Možným opatřením je výsadba dřevin, vč. následné péče. - Cílem by měla být stabilizace porostů – především eliminace expanzivních a invazních druhů, redukce křovin a management cílových druhů. Pro přesnější naplňování cílů byly zvlášť vymezeny tyto dílčí skupiny: 1a (0,41 ha) – širokolistý suchý trávník v bývalém pískovcovém lomu a starém třešňovém sadu v severovýchodní části území, místy se nachází roztroušené křoviny, zajištěna musí být pravidelná seč doplněná pastvou, důležitá je silnější redukce křovin (min. o 80 %), stojící stromy nechat na dožití (vč. borovice černé), odstranit výmladky akátů (postřikem či loupáním), na vybraných místech je žádoucí provést narušení drnu či vypalování, na vybraná místa lze provést výsadbu dřevin (např. břeč, hrušň, třešň). 1b (0,45 ha) – bývalé pole, vyskytuje se zde druhově chudé společenstvo, dominuje sveřep vzpřímený, hojně ale i kostřava žlábkatá, při jihozápadním okraji vysazen dřin jarní, jeřáb břeč a líska obecná, primárně by zde měla být nastavena mozaiková seč prováděná lehkou technikou se sklizením sena (nesmí být mulčováno), seče je vhodné doplnit pastvou, na ploše je vhodné založit genofondový sad s krajovými odrůdami (volně nebo v pravidelných řadách), i v případě výsadeb bude na území probíhat sečení i pastva. 1c (0,04 ha) – pokračování plochy 1b v ochranném pásmu, management by měl probíhat stejně jako na ploše 1b.	SEČENÍ	1	VI–X	každoročně první seče provést v termínu VI–X dosečení VIII–X
			PASTVA	1	VI–X	1×/3 roky
			ODSTRAŇOVÁNÍ NEVHODNÝCH DŘEVIN	1	IX–III	jednorázově nebo rozdělit na dvě etapy
			ODSTRAŇOVÁNÍ INVAZNÍCH ROSTLIN	1	V–X	každoročně
			NARUŠENÍ PŮDNÍHO POVRCHU	3	X–III	1×/5 let
			ŘÍZENÉ VYPALOVÁNÍ	3	XI–III	1×/5 let
			VÝSADBA DŘEVIN	3	X–III	jednorázově
2	0,29	- Jedná se o ochranné pásmo porostlé dřevinnou vegetací. Vyskytují se zde zejména jasan a akáty. Keřové patro tvoří hlohy, svida krvavá, ptačí zob, řešetlák počistivý, růže šípová a trnka obecná. Podrost je velmi omezený a do porostu je navíc odhazována posečená hmota. - Cílem péče je porost zracionalizovat a postupně převést na lesostepní formace. Klíčové je zejména odstranění všech akátů pomocí cílených metod aplikace. Keřové patro je vhodné výrazně zredukovat a provést probírku dřevin tak, aby byly upřednostněny cílové druhy. Následně je vhodné zahájit v porostu pravidelné sečení; optimální je také začlenění plochy do pastvy. Případnou výmladnost je třeba systematicky potlačovat postřikem na list.	ODSTRAŇOVÁNÍ NEVHODNÝCH DŘEVIN	2	IX–III	jednorázově nebo rozdělit na dvě etapy
			ODSTRAŇOVÁNÍ INVAZNÍCH ROSTLIN	1	V–X	každoročně
			SEČENÍ	2	VI–VII	každoročně
			PASTVA	2	VI–X	1×/3 roky

* naléhavost – stupně naléhavosti jednotlivých zásahů se uvádí podle následujícího členění:

1. stupeň – zásah naléhavý (nelze odložit, je nutný pro zachování předmětu ochrany);
2. stupeň – zásah vhodný;
3. stupeň – zásah odložitelný.

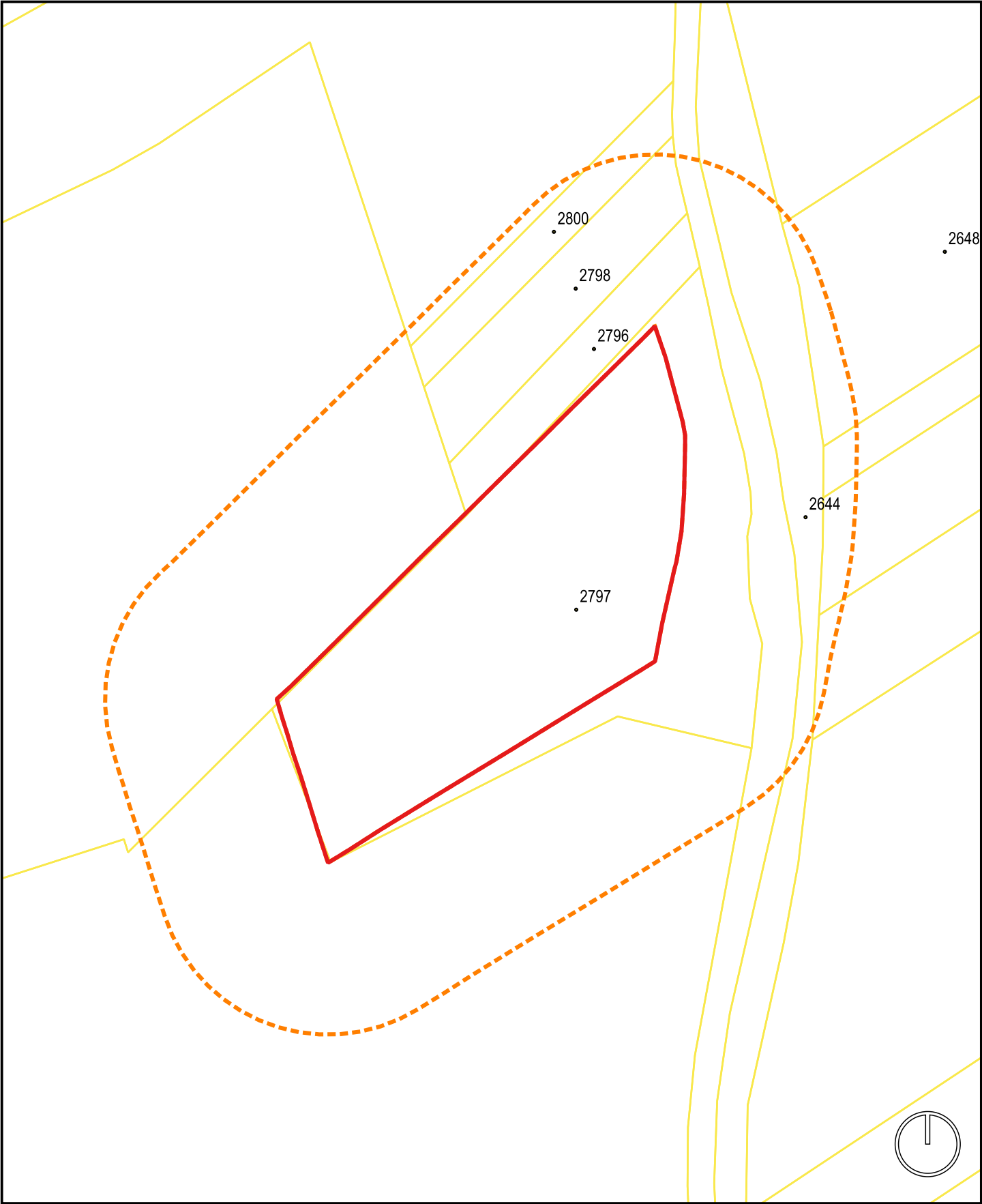
M1 – Orientační mapa s vyznačením ZCHÚ

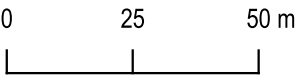
- Hranice ZCHÚ
- Ochranné pásmo ZCHÚ

500 1 000 m

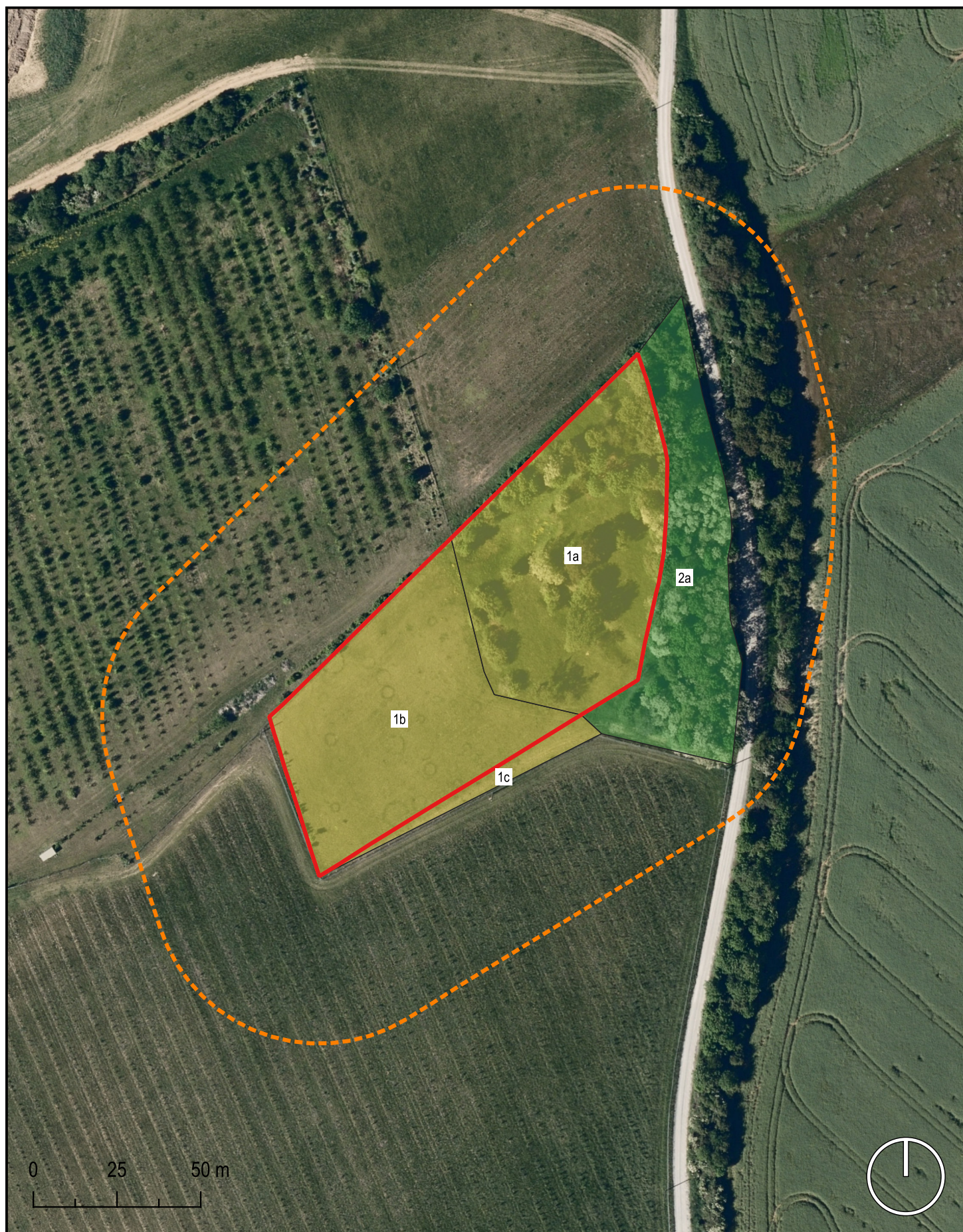
M2 – Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma

- Hranice ZCHÚ
- Ochranné pásmo ZCHÚ
- Hranice pozemku
- 123/4 Parcelní číslo

M3 – Mapa dílčích ploch a objektů

Dílčí plochy:

Travní porosty

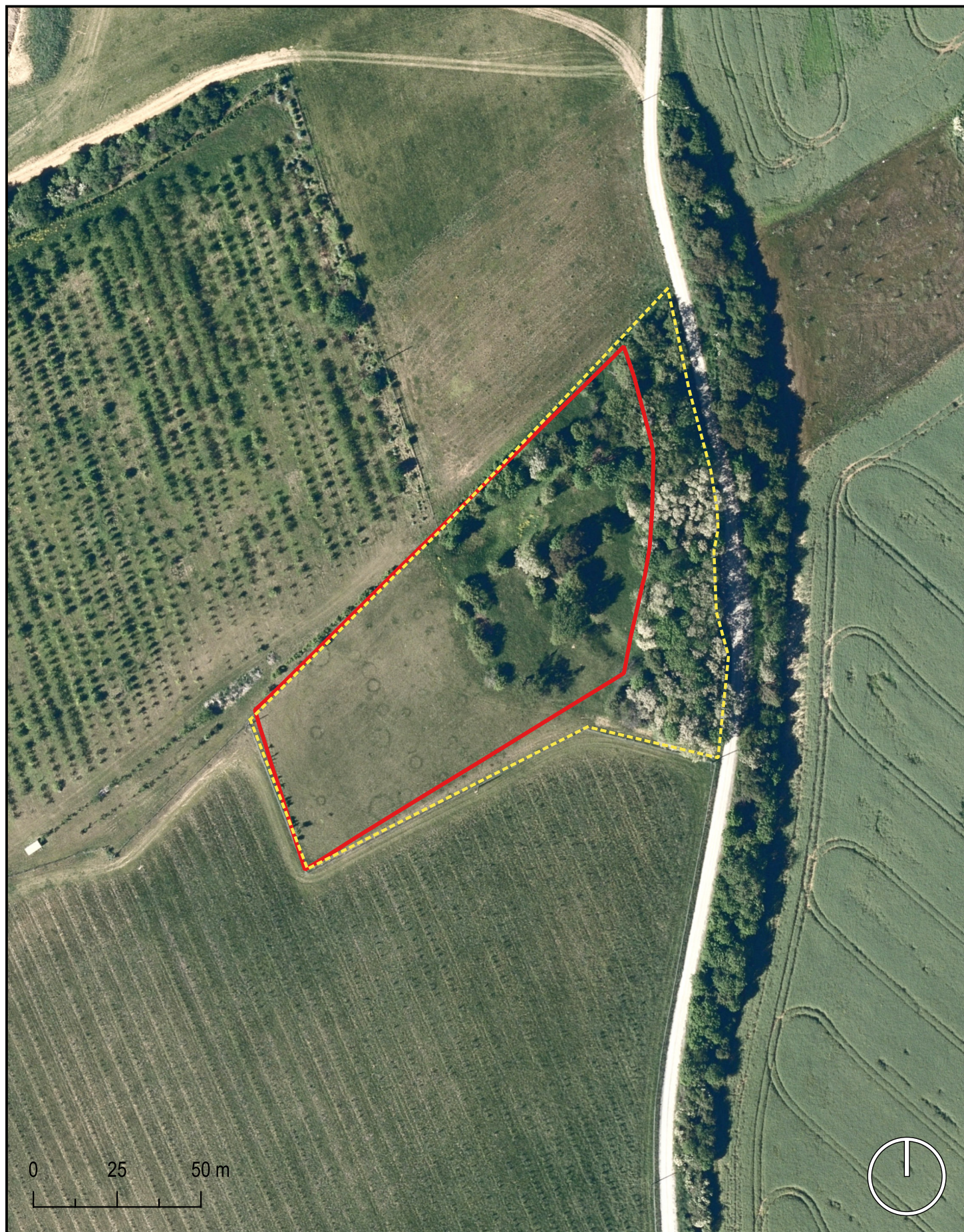
Porosty dřevinné vegetace

Hranice ZCHÚ

Ochranné pásmo ZCHÚ

Ortofoto © ČÚZK, 2025b
ZCHÚ, OP © AOPK ČR, 2025c

M4 – Mapa návrhu nových hranic ZCHÚ

 Stávající hranice ZCHÚ
 Návrh nových hranic ZCHÚ

Ortofoto © ČÚZK, 2025b
ZCHÚ, OP © AOPK ČR, 2025c